

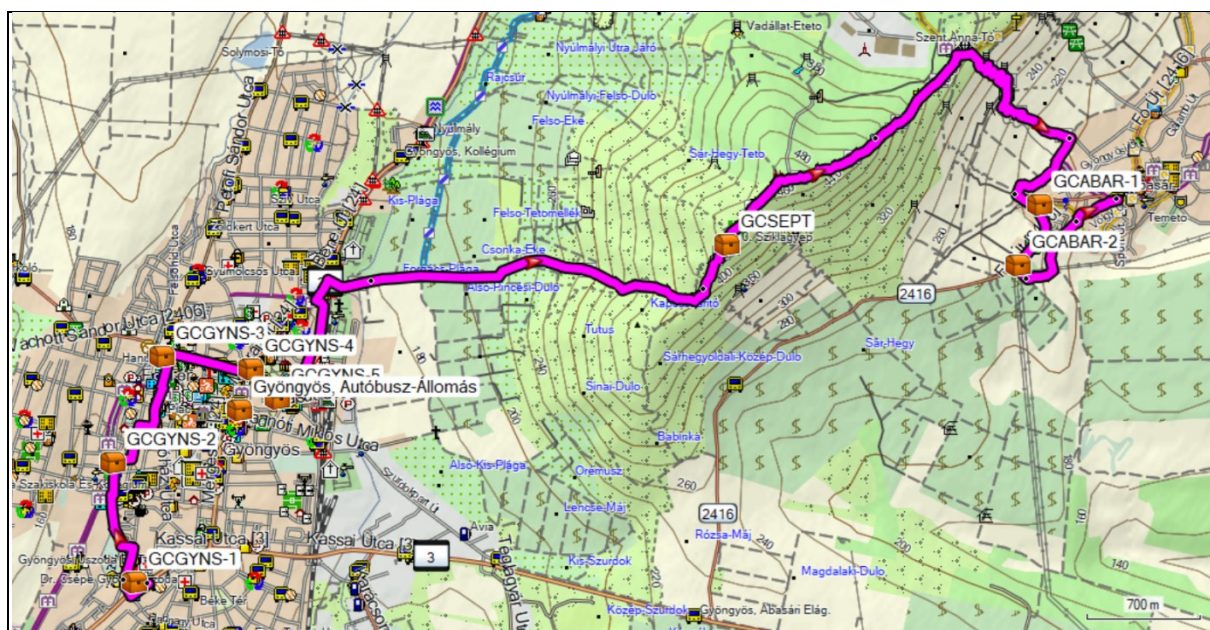
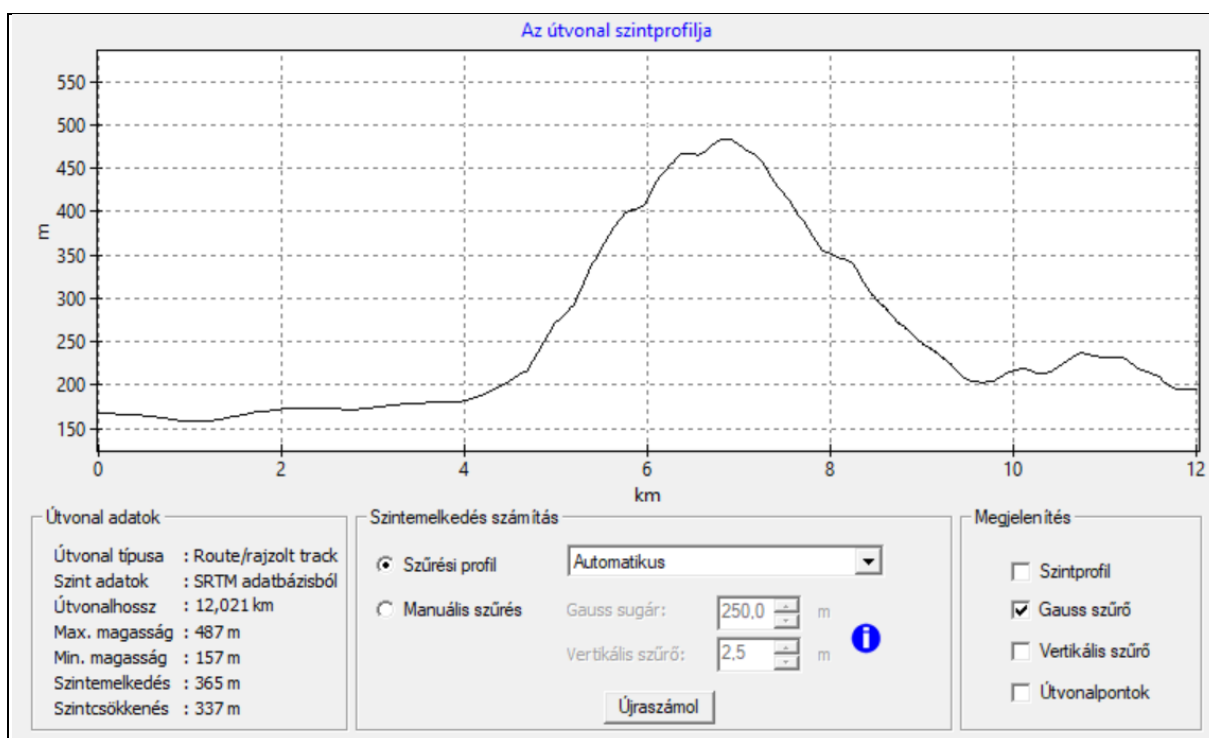
2025. január 27.

Útvonal: Gyöngyös Toronyház buszmegálló – Toronyház – Nagy-patak emlékmű – Hanisz tér (Főtér) – Mátra Múzeum – Cseplye-tető – Abasár Községháza buszmegálló

Táv: 12 km; szint: 400 m

Utazás: Sződligetről a 0740-es vonattal a Nyugatiba. Metróval Budapest Stadion buszpályaudvarig. Onnan 09¹⁵-kor induló busszal Gyöngyös Toronyház megállóig utazunk. Érkezés: 10²⁵-kor.

Hazautazás: Abasár Községháza buszmegállóból Budapest Kacsóh Pongrác megállóig: (15⁴⁸ - 17⁰⁷). Innen a Rákosrendező vasútállomást tudjuk elérni.

Ládák:

gcgyns <https://geocaching.hu/caches.geo?id=3351>

Rejtés típusa: **Multi geoláda** (1H+4V), telefon: +36304060578, Nehézség / Terep: **1.5 / 1.5**

GYÖNGYÖSI SÉTA:

1. **N47°46,391' E19°55,337' 162 m** Mennyi az X alakú vas elemek száma a főbejáratnál lévő kék korlátpárban? (1 karakter)
2. **N47°46,788' E19°55,232' 168 m** A gyöngyösi Nagy-patak szabályozásáról készült emlékmű állíttatásának évéből a 2. és a 3. szám összege kell (1 karakter).
3. **N47°47,139' E19°55,464' 168 m** Az oroszlánfejek alatt, a karimán található évszám számjegyeinek összege? (Fehér ház felől nézd!) (2 karakter)
4. **N47°47,098' E19°55,881' 173 m** Táblán lévő logók és címerek száma? (A középső ROP-os 1-nek számít.) (1 karakter)
5. **N47°47,000' E19°56,008' 208 m** Ha szemben állsz az emlékművel, a jobb oldali oszlopsor mögött találsz. Bokor védi, kőlap takarja. (7 karakter)

A bejelentéshez jelszóért ebben a sorrendben olvasd össze a jelszórészleteket (egyben kell beírni): 1-5.

Gyöngyös a Mátra kapujaként, fővárosaként ismert, lélekszáma kb. 33 ezer fő. Heves megye 2. legnagyobb városa - a megyeszékhely Eger után. Oktatási, kulturális, kereskedelmi és közlekedési központja a térségnek. Közigazgatásilag ide tartozik az ország legmagasabb pontja, Kékestető, valamint Mátraháza és Mátrafüred nevű településrészek is. 1334-ben Károly Róbert királyunk adományozott városi rangot Gyöngyösnek (rőla nevezték el a város főiskoláját). A város történelme során többször leégett, majd újjáépült. Gyöngyös életét, gazdaságának alapját a szőlőtermesztés, bortermelés, a kereskedelem és a turizmus adja, de ipari vállalatokat is találunk. "Gyöngyös a szőlő és a bor városa." Az autópálya közelségének és a Mátrába látogató vendégseregnek, turistáknak köszönhetően színes, pezsgő életű városról beszélhetünk. Télen sokan jönnek síelni, szánkózni a hegyekbe. Nyáron a városban fesztiválokat rendeznek, pl. a Gyöngy Nemzetközi Néptáncfesztivált. A vidék évszaktól függetlenül sok kirándulót, gyógyulni vágyót vonz.

A településnév eredetéről: Az első ránk maradt írásos emlékekben, okmányokban Gyungus néven említették (a XIII-XIV. században). "A helység arról a patakról kapta nevét, amely átfolyik rajta. A Gyöngyös pataknév a magyar gyöngy főnév származéka. Azzal hozható kapcsolatba, hogy a patak menti fákon feltűnően sok lehetett a fagyöngy." (Kiss Lajos: Földrajzi nevek etimológiai szótára)

MEGKÖZELÍTÉS: Ha busszal érkezünk, érdemes a Toronyház megállónál leszállni, ekkor az 1. ponttal azonnal kezdetjük is a ládázást. Ha viszont beutazunk a buszállomásra (a Koháry úton van), akkor a másik végén - vagyis a ládánál - ésszerű kezdeni.

1. A TORONYHÁZ: 1971-ben épült és azóta a város egyik jelképévé vált. Hazánkban Gyöngyös a legkisebb település, ahol 20 emelet magas toronyházat építettek. Már messziről látszik a városiasodás és az iparosodás vívmányainak szimbólumaként ismert épület, amit a helyiek csak Toronyházként emlegetnek. Van, amikor futóversenyt is tartanak a lépcsőházában ("Pokoli

torony" néven). Hazánkban mint lakóépület "felhőkarcolónak" számít. A Wikipédia szerint 70 méter magas, ezzel Heves megyében a legmagasabb, míg hazánkban a 20. legmagasabb épület. (Nem számítva pl. a kékesi TV-tornyt, amely más kategória.)

2. NAGY-PATAK EMLÉKMŰ: Gyöngyös legnagyobb folyóvize ez a patak. Bizony, még ezt is szabályozni kellett egykor. A patak meghatározza a város mai arculatát is. Sok csapadék esetén igencsak meg tud duzzadni és gondokat is képes okozni. Máskor alig csordogál benne víz.
3. HANISZ TÉR - FŐ TÉR: Ez a belváros, sok műemlék épület található a környéken. Pár éve sétálóövezetnek építették ki, ahová már autók nem hajthatnak be. Ha időnk engedi, érdemes körbenézni. A Fő téren van a Városháza, az egykori Mátra Szálló, a Vachott Sándor Városi Könyvtár, a Rákóczi-ház. Számos emléktábla van itt. A Fő tér 4 sarkán 4 csobogó szökőkút található: a Nap, a Hold, a Farkas és a Szőlőtő. Ezek közül az első 3 a város címerében megtalálható és a 4. is nagyon fontos a település történelmében, gazdaságában. Sokféle rendezvénynek szokott otthont adni ez a terület: néptánc fesztivál, mazsorett, szüreti felvonulás, veteránautó-találkozó, futóverseny (Kömlel Károly Emlékverseny) stb. Ha ráérünk, az itt található Tourinform irodában további naprakész információt kaphatunk programokról, látnivalókról, szállásról stb. A Városháza előtt idén (2010) nyáron egy új szobor létesült (melyen egy padon ül a néhai városfejlesztő polgármester, dr. Puky Árpád)! A Fő tér déli részén találjuk a Testvérvárosok Kútját.

A sétálóövezet másik része a hangulatos Hanisz Imre tér, padokkal és az egyik jelszórészletet tartalmazó oroszlános díszkúttal. A díszkút mellett található a belvárost bemutató bronz makett. Az itt épült 7 emeletes Ybl-díjas "Fehér Ház" szintén a város büszkesége. Az út másik oldalán található Gyöngyös legrégebbi általános iskolája, amelynek ékessége a névadót, II. Rákóczi Ferencet ábrázoló ólomüveg ablak (A monumentális alkotás Szabó Erzsébet Munkácsy-díjas művész munkája.)

4. MÁTRA MÚZEUM - ORCZY-KASTÉLY: A nemrég felújított Mátra Múzeum az ország 2. legbővebb természettudományi kiállításával rendelkezik (élővilág, terrárium, mikroárium, vadászat, ásványok, mamut csontváz stb.). De természetesen helytörténeti kiállítás is van. Az egykori, nemrég felújított Orczy-kastély és -park ad otthont neki. Nagyon gyönyörű hely maga a park is botanikai ritkaságokkal, kerti tóval stb. Érdemes megtekinteni! (Nyitvatartásról, árakról, egyéb infókról lásd: www.matramuzeum.hu) A múzeum mellett találjuk a Mátravasút végállomását. Vele szemben pedig a több mint 100 éves Berze Nagy János Gimnázium épülete látható. A jelszót tartalmazó tábla melletti útkereszteződést a gyöngyösiek Pampuk-sarok néven ismerik.

gcsept <https://geocaching.hu/caches.geo?id=2878>

Rejtés típusa: **Hagyományos geoláda**, telefon: 30/647-0728, Nehézség / Terep: **2.5 / 3.5**

A láda az emlékoszloptól délre, kb. 50m-re, a tanösvényállomástól dél-keletre kb. 8 méterre van egy szikla alatt kövekkel álcázva!

A Cseplye tető teljesen kopár, ezért csodálatos körpanoráma fogad minket a csúcson! Egy félországnyi kilátás mellett itt találjuk Szerencsés Imre botanikus emlékoszlopát. Ha kigyönyörködtetek magatokat, A láda az emlékoszloptól délre, kb. 50m-re, a tanösvényállomástól dél-keletre kb. 8 méterre van egy szikla alatt kövekkel álcázva!

A Mátra déli peremhegyét a szőlőkultúrák fölött megmaradt egyedülálló, növényteni ritkaságokban bővelkedő növényzete és lepkefaunája miatt nyilvánították védetté. A hegység tömbjéből délre előrenyúló vulkáni alapkőzetű hegy biogeográfiai jelentősége abban áll, hogy az Alföld felől nyitott, így a hegylábperemi elemek könnyen keveredhettek az elsősorban kontinentális elterjedésű pusztai elemekkel. A hegy legértékesebb élőhelyeit az egykori szőlőterületeken differenciálódott árvalányhajás erdőssztyepp rétek, törpemandulás cserjések, magyar perjés sziklagyepek jelentik. Az északi kitettségben található kornistárnicsos kaszálórétek, valamint a Szent Anna-tó fragmentált higrofil növényzete tovább fokozza a terület élőhely- és fajdiverzitását. A déli száraz lejtők flóraelemei között találjuk az Észak-magyarországi-középhegységben csak itt előforduló szubmediterrán rokonságú ezüstös útifüvet és a sápadt ledneket. Az üde sziklás felszíneken kora tavasszal nyílik a cseh tyúktaréj, míg a sztyeppréteken a leánykőkörcsin bontja lila, a tavaszi hérics pedig sárga lepelleveléit. Az egykori szőlőtermesztés emlékét jelző kőgarádicsokon helyenként tömeges a törpemandula. Legfeltűnőbbek a gyepek kora nyáron, amikor az árvalányhajfajok - különösen a hosszúlevelű- és a bozontos árvalányhaj - szinte fehérre festik a domboldalakat. Ekkor virágzik többek között a védett macskahere, a nagyezerjófű, a selymes peremizs és a tarka nőszirm. A gyepekhez számos esetben molyhos-tölgyes bokorerdő foltok kapcsolódnak, ahonnan a szőlőtermesztés felhagyását követően a növényzet visszatelepedett. Északias kitettségben, vastagabb talajtakarón félszáraz irtásréteket találunk, melyekben számos orchideafaj is megjelenik, például a tarka-, az agár- és a poloskaszagú kosbor. Az Alfölddel való növényföldrajzi rokonságot mutatja a sztyeppréteken megjelenő sziki kocsord is. A Szent Anna-tó hínárnövényei is alföldi származásúak, úgymint a pocsolyalátonya és a sziki boglárka. A Sár-hegy földrajzi helyzete, különleges növényvilága és jellegzetes klímája következtében rendkívül fajgazdag állatközösségeknek biztosít élőhelyet. Az itt előforduló közösségekben számos hazai és európai viszonylatban is ritka, védett állatfaj található meg. A legértékesebb fajokat a rovarok között találjuk. A sztyeprét jellegű élőhelyeken él a sztyeplepke, amelynek csak néhány hazai előfordulási adata ismert. Az üdébb sztyepprétek tárnicsos részein repülnek a szürkés hangyaboglárkák. Ez a hangyaboglárka a hegyen két élőhelytípusban is előfordul: a tárnicsokban gazdag üde kaszálóréteken és a tárnicsokban sokkal szegényebb félszáraz gyeptípusokban. Míg az előző helyen ezres nagyságrendű kolóniája repül, addig a félszáraz gyepekben élő kolóniái sokkal kisebb egyedszámúak. A száraz magaskórós sztyepprétek orvosi kocsordosaiban, a kocsord gyökfőjében és szárában fejlődik a nagy szikibagoly hernyója. A hernyó jellegzetes, finom fűrészporszerű rágásnyomával a hozzáértő lepkészeknek hamar elárulja jelenlétét. A lepke nyár végén, ősszel repül, sokszor nagy távolságokra is képes eljutni, hogy számára alkalmas élőhelyeken rakja le a kocsordokra petéit. A melegebb tölgyesek juharos szegélyein repülnek a magyar fésűsbaglyok, míg a tölgyeken ritka, mediterrán elterjedésű övesbagoly hernyók élnek. A fagyalokban gazdag, üdébb tölgyesek szegélyein figyelhetjük meg júniusban a sötétbarna-vörös-sárga mintázatú díszes tarkalepkét. A lepkék mellett ritka bogarak is élnek a Sár-hegyen. A Szent Anna-tó környéki idős tölgyesekben gyakori a nagy hőscincér, a hegy lábánál lévő kőrises szegélyek és gyümölcsösök környezetének jellemző faja a dióscincér. A meleg molyhos tölgyesek védett ritkasága a keskeny tölgycincér. A cincérfaunából érdemes kiemelni a lágyszárúakban fejlődő, sztyeppréti fajokat. Ilyen védett faj például az árguszemű cincér, amely a gurgolya fajokban fejlődik, vagy a tarka imolában élő selymes cserjecincér. A száraz sztyepprétek és meleg tölgyesek borította területen kevés szaporodóhelyet találnak a kétélűek. A legjelentősebb petézőhely a Szent Anna-tó. Tavasszal több ezer varangy, erdei- és levelibéka gyűlik össze, hogy lerakják petéjüket. A tó állandó lakói a kecskebékák, a tavi békák és a pettyes gőték. A száraz gyepekben, meleg, köves részeken gyakori a zöld gyík, az erdők közötti tisztásokon, erdőszegélyekben pedig az erdei siklót pillanthatjuk meg.

A Sár-hegy madárvilága szoros kapcsolatban áll a Mátra nagy erdőségeivel. A rovarokban, hullókban gazdag sztyeprétek fölött rendszeresen megfigyelhető a kígyászölyv és a darázsölyv, míg a Szent Anna-tó nádasaiban barna rétihéja telepedett meg. A Mátrából a hegységelőtéri mezőgazdasági területekre jár táplálkozni a parlagi sas és a békászó sas, amelyek zsákmányszerző körútjuk alkalmával sokszor a Sár-hegy gyepeit keresik föl. A kisebb testű énekesmadarak közül a zárt erdők és a nyílt gyepek, sztyeprétek lakói egyaránt megfigyelhetők. A terület természeti értékeinek megismerését tanösvény segíti, amelynek kiindulópontja Gyöngyösön van.

gcszak <https://geocaching.hu/caches.geo?id=973>

Rejtés típusa: **Hagyományos geoláda**, telefon: +436506225159, Nehézség / Terep: **1.5 / 1.5**

Egy bokor gyökerei között, kővel álcázva.

Már régen nézegettük a helyet Árpád Vezírrrel, hogy el kéne helyezni ide egy ládát. Árpádéknak a közelben van telkük, ráadásul Abasáron raboskodott a laktanyában egy évig, tehát volt indok bőven. További oka a csészének, hogy a kápolna kitűnő helyen van, az alföld irányába remek kilátással. Az extrém túráról hazafelé teljes létszámban kerestük fel a pontot, és jelöltük ki a láda rejtekét. A mérést 1020-ból átlagoltuk, Magpet jóságából, az igényes rejtekhely az elsőbálos Silviuszt dicséri.

gcabar <https://geocaching.hu/caches.geo?id=3698>

Rejtés típusa: **Multi geoláda** (1H+1V), telefon: +36703260403, Nehézség / Terep: **1.0 / 1.0**

1. **pont:** Márványtáblán szöveg 5.sor 4.szava (6betű)
2. **pont:** A láda a jelszó 2. részével a kápolna melletti örökzöld bokor rejtésében (értelmes szó).

A hétvégén 10 km-es "Fedezd fel Abasárt!" teljesítménytúrán vettünk részt, itt jött az ötlet, ide ládát kell rejtünk. Többször átutaztunk már a falun, mindig megragadott bennünket a falu szélén a magányos kápolna, s persze a környező Mátra a Szent Anna kápolnával. A ládát is ide a főút melletti Szent János kápolnához rejtettük.

Múlt és jelen: A település neve 1903-ig Sár volt, később vette fel a XI. századi történelmi múltjára utaló Aba nevet. A terület a korai Árpád-kori Aba család birtoka volt, Aba Sámuel király a hagyomány szerint itt bencés monostort és apátságot alapított. A Bécsi Képes Krónika szerint őt is itt temették el. Ezt bizonyíthatja a XVIII. század végén épített Bolt-tetői pincében látható sziklába vájt sírhely, ahol jelenleg is régészeti feltárást folytatnak. A feltárás után romkert, illetve a leletegyűttest bemutató múzeum létrehozását tervezik a területen az Európai Unió 470 millió forintos pályázati támogatásával. Az abasáriak életét a honfoglalás óta meghatározza a szőlőművelés és borkészítés, a múlt század elejétől a szőlőoltvány termelés. Dr. Hanák Kolos itteni birtokait elsőként telepítette be magasművelésű szőlőfajtákkal, és ő volt az, aki megismertette az oltványkészítést a település lakosságával. [Abasár](#) andezit és homokkő lelőhelyekkel rendelkezik. Jellegzetesek a különleges, állandó hőmérsékletet biztosító borospincéi, melyek még a Mátrában is kuriózumnak számítanak. A faluban 3 nagy pincesor található. Közös jellemzőjük, hogy sziklába vájták őket, és egy hatalmas

pincerendszert alkotnak a falu alatt. Kora középkori a Kővágói pincesor. Magyarország legmagasabb szőlő termőhelye az 500 méter magas Sár-hegyen található Dobóczy-lapos, mely vulkanikus eredetű termőföldjének köszönhetően a legkitűnőbb szőlő fajtáknak ad termőtalajt.

Abasári rizling - hosszú évtizedek óta a környék egyik leghíresebb bora, a Mátra déli lejtőjén termelt finom borok egyik gyöngyszeme. Jól behűtve fogyaszthatjuk aperitívként, valamint fehér húsokhoz, halakhoz.